

Geld, hoe kom je eraan?

niveau
4

Handleiding

Deze les **Geld, hoe kom je eraan?** gaat over de verschillende manieren waarop kinderen aan geld kunnen komen. Sommige kinderen krijgen (zak)geld van hun ouders. Maken ze afspraken over wat ze met dit geld mogen doen? Voor welke klusjes kun je geld vragen? En hoe verkoop je zoveel mogelijk spullen op een rommelmarkt?

Snelstart

Deze geldles bestaat uit vaste en extra onderdelen.

Vast:

- Introductiefilmpje op geldlessen.nl
- Werkblad
- Eén groepsopdracht naar keuze

Extra:

- Tweede groepsopdracht
- Thuisvragen

Benodigheden

- Introductiefilmpje op geldlessen.nl
- Werkblad voor alle leerlingen (kopiëren)
- Voor de groepsopdrachten: casusbeschrijving en (reflectie)vragen voor het digibord op geldlessen.nl

Zakgeld is niet voor iedereen vanzelfsprekend

Het kan zijn dat dit onderwerp voor sommige leerlingen gevoelig ligt. Het is dan ook voor deze les van belang om er niet vanuit te gaan dat ieder kind zakgeld ontvangt.

Lesbeschrijving

Introductie (10 minuten)

Bekijk het introductiefilmpje op het digibord en bespreek het filmpje met de leerlingen na. Hieronder staan voorbeeldvragen om de voorkennis van de leerlingen te activeren. Maak een keuze uit de vragen en stimuleer de leerlingen om met eigen ervaringen en ideeën te komen. Voor de introductie staat 10 minuten. Heb je meer tijd? Dan kun je gebruik maken van de verdiepende vragen.

Voorbeeldvragen

- Op welke manieren kun je aan geld komen? (Zakgeld sparen, klusjes doen, iets maken en verkopen, muziekinstrument bespelen tijdens rommelmarkt, mensen schminken)
- Wie heeft er weleens spullen verkocht op een rommelmarkt? Wat voor spullen?
- Wie krijgt er al zakgeld? Welke afspraken heb je met je ouders over zakgeld?

Verdiepende vragen

- Wat is een bekende rommelmarkt in Nederland? (Koningsdag, 27 april)
- Waarom doen heel veel mensen daar aan mee? (Leuk, gezellig, zakcentje verdienen)
- Krijg je altijd geld voor een klusje of doe je ook klusjes zonder dat je daar geld voor krijgt?

Kern (35-60 minuten)

De kern bestaat uit een werkblad, aangevuld met één of twee groepsopdrachten.

1. **Werkblad.** De leerlingen werken zelfstandig aan de opdrachten op het werkblad.

Vervolgens bespreek je de opdrachten klassikaal.

2. **Groepsopdrachten.** Kies één of twee groepsopdrachten (zie verderop).

Tip: je kunt het werken met het werkblad en de groepsopdrachten ook afwisselen.

Antwoorden werkblad

Stimuleer bij elke opdracht dat de leerlingen hun antwoorden toelichten en op elkaar reageren.

1. Alle deelvragen zijn een eigen antwoord.

Ga in op het verschil in salarissen. Welke factoren bepalen de hoogte van het salaris? Bijvoorbeeld hoelang je moet studeren, hoeveel verantwoordelijkheid je hebt, op welke tijden je moet werken. Ook als je een bijzonder talent hebt of heel populair bent, verdien je veel geld. Bijvoorbeeld topsporters en beroemde mensen zoals zangers/zangeressen.

Bij vraag 1b is het niet gemakkelijk te bepalen welk afgebeeld beroep het meeste verdient. Laat leerlingen vooral hun keuze motiveren.

2. Eigen antwoord.

Ga in de nabespreking in op het verschil tussen helpen in huis omdat iedereen zijn steentje bij moet dragen en het doen van een extra klusje voor geld. Vaak hebben kinderen een dagelijks/wekelijks taakje zonder dat ze hier geld voor krijgen. Bijvoorbeeld de vaatwasser in- of uitruimen, het konijnenhok schoonmaken. Met eenmalige extra klusjes kunnen kinderen soms wat extra geld verdienen.

3. Alle deelvragen zijn een eigen antwoord.

Ga in op het verschil tussen klusjes doen voor geld en gratis klusjes doen. Je kunt bijvoorbeeld ook klusjes doen omdat je dat leuk vindt, omdat je iemand wilt helpen of omdat het van je vader of moeder moet. Je krijgt dan geen geld.

4. Eigen antwoord. Bijvoorbeeld: spullen verkopen, Koningsdag, geld verdienen, oud speelgoed, grabbelton, kraam, vrijmarkt etc.

Groepsopdracht 1 – Zakgeld

Beschrijving opdracht

Deze case gaat over zakgeld. Het doel van de opdracht is dat de leerlingen nadenken over de afspraken die je kunt maken over zakgeld.

 Lees de case voor of toon hem op het digibord; zie geldlessen.nl

Case Zakgeld

Eva, Mike en Joep praten samen over zakgeld. Mike vertelt dat hij 50 cent zakgeld per week krijgt. Eva vindt dat heel weinig en vertelt dat zij wel een euro per week krijgt. Joep zegt dat zij heel blij mogen zijn, want hij krijgt helemaal geen zakgeld van zijn ouders.

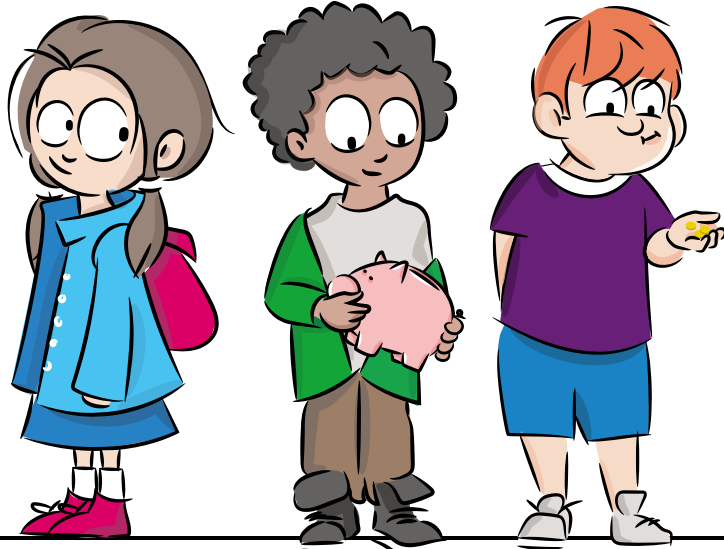
Bespreekvragen

Laat de leerlingen in tweetallen tegenover elkaar staan. Lees de bespreekvragen voor en laat de tweetallen telkens 1 minuut over de bespreekvraag praten.

 Ook beschikbaar voor het digibord; zie geldlessen.nl

- Krijg jij zakgeld?
- Hoeveel zakgeld krijg je?
- Hoe krijg je het zakgeld? Op een vaste dag?
- Cash of op een rekening?
- Waarom geven ouders kinderen zakgeld? Wat denk jij?

Laat in de nabespreking terugkomen dat het natuurlijk fijn is om zakgeld te krijgen omdat je dan geld kunt uitgeven. Ook leer je met zakgeld hoe je moet omgaan met geld. Je leert bijvoorbeeld dat je je geld maar een keer kunt uitgeven. Betrek ook de kinderen die geen zakgeld krijgen bij het gesprek. Krijgen zij wel op andere momenten geld? Gaan ze nu met hun ouders bespreken waarom ze geen zakgeld krijgen? Laat tot slot het Zakgeldcontract op geldlessen.nl zien. Zijn er kinderen die dit contract met hun ouders gaan bespreken?

Groepsopdracht 2 - Wanneer voel jij je rijk?

Beschrijving opdracht

Deze les gaat over geld verdienen. Maar is geld wel zaligmakend? Bij deze opdracht stellen de leerlingen zichzelf de vraag waarmee zij zich rijk voelen. Je rijk voelen gaat niet altijd over geld. Je kunt je ook rijk voelen met vrienden om je heen of met je fijnste leesboek. Bespreek dit met de leerlingen. De leerlingen zien op het digibord een aantal foto's en steken hun vinger op wanneer zij zich rijk voelen bij deze foto.

Laat op het digibord verschillende foto's zien; zie geldlessen.nl

Bespreek het onderwerp 'je rijk voelen' na aan de hand van de volgende reflectievragen.

Reflectievragen

Ook beschikbaar voor het digibord; zie geldlessen.nl

- Kun je je alleen rijk voelen met veel geld om je heen?
- Waarmee voel jij je het meest rijk?
- Wat heb je liever: veel geld of veel vrienden?

Tips voor het gesprek

- Zorg ervoor dat het gesprek vooral tussen de leerlingen gaat. Houd jezelf, als leerkracht, op de achtergrond.
- Wees wel nieuwsgierig en vraag door. Laat stiltes vallen. Wacht tot de leerlingen met iets komen.
- Laat de leerlingen weten dat niks fout is. Ze mogen alles zeggen.

Afsluiting (5 minuten)

Leren omgaan met geld doe je thuis en op school. Kies een vraag die de leerlingen thuis met hun ouders kunnen bespreken. Geef de leerlingen tips hoe en op welk moment ze de vraag kunnen stellen. Bijvoorbeeld tijdens het avondeten. Je kunt na de les de thuisvraag aan de ouders sturen.

De thuisvragen zijn ook beschikbaar voor het digibord; zie geldlessen.nl

Thuisvraag 1: Kreeg jij vroeger zakgeld? Waarom wel/niet?

Thuisvraag 2: Waarmee voel jij je het meest rijk?

Thuisvraag 3: Met welk klusje kan ik extra geld verdienen?

